

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: M. M.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2019, č. j. OAM-1075/ZA-ZA11-ZA21-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 12. 2019, č. j. OAM-1075/ZA-ZA11-ZA21-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), byla žádost žalobce ze dne 1. 12. 2019 o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť Česká republika považuje v souladu s § 2 bodem 7 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“) Gruzii za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

II. Obsah žaloby

2. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že
3. byl v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany jako jeho účastník zkrácen na svých právech. Má za to, že v jeho individuálním případě neplatí vyvratitelná domněnka o Gruzii jako bezpečné zemi původu.
4. Žalobce namítá, že žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nebyl zjištěn stav věci bez důvodných pochybností. Jako jediný podklad použil Informaci OAMP o Gruzii z dubna 2019 – Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, která je dle jeho názoru neobjektivní a nedostatečná pro řádné zjištění skutkového stavu, neboť obsahuje pouze obecné informace bez souvislosti s jím prezentovanými důvody.
5. Ohledně rozložení důkazního břemene v případě, kdy žadatel pochází z bezpečné země původu, žalobce namítá, že to neznamená, že by celé důkazní břemeno leželo na žadateli, žalovaný má povinnost zjistit stav věci bez důvodných pochybností. Žalobce má za to, že v řízení uvedl skutečnosti, které mohou být relevantní ve vztahu k udělení mezinárodní ochrany. Je si vědom toho, že Gruzie je na seznamu bezpečných zemí původu stanovených vyhláškou č. 328/2015 Sb., ale má s odkazem na čl. 4 Listiny základních práv a svobod za to, že meze základních práv a svobod mohou být upraveny pouze zákonem. Vydání seznamu bezpečných zemí původu pouhou vyhláškou ministerstva je pak v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Napadené rozhodnutí je dle jeho názoru výsledkem nezákonného postupu žalovaného, navrhl proto, aby jej soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný popřel důvodnost žalobních námitek, odkázal na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že se žádostí žalobce odpovědně zabýval a posoudil ji řádným procesním způsobem v rozsahu odpovídajícímu aplikaci ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy ve vazbě na skutečnost, že Česká republika (dále také jen „ČR“) považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, a žalobce neprokázal, že v jeho případě Gruzii vůči němu za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Z tohoto pohledu dle žalovaného neobstojí ani námitka stran rozsahu posuzování žalobcem sdělených důvodů podané žádosti z hlediska naplnění jednotlivých forem mezinárodní ochrany a rozložení důkazního břemene mezi žalobce a správní orgán, kdy se tento princip platný pro standardní azylovou proceduru (tedy pro posuzování žádosti z hlediska naplnění důvodů pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany dle §§ 12-14b zákona o azylu) neuplatní.

7. Dále uvedl, že je-li žádost žadatele o mezinárodní ochranu vyhodnocena jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, je důkazní břemeno jednoznačně vychýleno na stranu žadatele o mezinárodní ochranu a ten musí prokázat, že země jeho původu pro něho není bezpečnou zemí. Žalovaný zjistil, že Gruzie splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu [§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu], a byla proto zařazena na seznam zemí, které ČR považuje za bezpečné země původu (viz § 2 bod 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb.). Oproti tomu z výpovědi žalobce v rámci správního řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ani z obsahu podané žaloby nebylo zjištěno, že by v jeho případě tento předpoklad neplatil. Žalovaný zopakoval, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je jeho zadržení neznámými osobami z neznámého důvodu a jeho obava z možného dalšího dozorování policií. S těmito důvody se žalovaný dostatečně a zákonným způsobem vypořádal (viz strana 3 napadeného rozhodnutí), když konstatoval, že žalobce uvedené zadržení nijak neřešil, a to i přes to, že mu v tom žádná objektivní skutečnost nebránila, nevyužil tedy všech dostupných prostředků vnitrostátní ochrany.
8. Nedůvodná je dle žalovaného i žalobní námitka stran neaktuálních podkladů pro rozhodnutí. Uvedl, že v závěru použité „Informace OAMP“ je soupis zdrojů, na základě nichž byla informace zpracována, jedná se přitom o uznávané a relevantní veřejně dostupné informační zdroje. Žalovaný zdůraznil, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se neposuzuje, zda by žadatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, protože toto zkoumání je nadbytečné. Neztotožnil se ani s názorem žalobce, že vydání seznamu bezpečných zemí původu pouhou vyhláškou ministerstva je v rozporu s ústavním pořádkem ČR, resp. čl. 4 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti odkázal na § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vymezuje základní kritéria (tedy meze) pro posuzování země jako bezpečné země původu, tím zákonodárce dostal své povinnosti dle čl. 4 Listiny. K vydání seznamu bezpečných zemí zákon o azylu v § 86 odst. 4 zmocňuje ministerstvo vnitra. Na tomto seznamu jsou pak uvedeny země, které splňují právě kritéria stanovená v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
9. Žalovaný setrval na zjevné nedůvodnosti žádosti žalobce a na správnosti svého rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. O žalobě rozhodl bez nařízení jednání (na základě výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce) v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu předloženého správního spisu, z něhož ověřil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v ČR dne 1. 12. 2019. V rámci doplnění údajů k žádosti a při pohovoru provedeném dne 4. 12. 2019 žalobce uvedl, že je gruzínské národnosti i státní příslušnosti, vyznává pravoslavné křesťanství, je bez politického přesvědčení, není členem žádné politické strany. Je svobodný a bezdětný. Z vlasti vycestoval bez potíží dne 27. 11. 2019 letecky do Polska (Polsko si vybral proto, že tam byla levná letenka, v Polsku mu krajan poradil, že má jet do ČR, že je to zde lepší

než v Polsku), autobusem pokračoval do ČR (přicestoval dne 28. 11. 2019). K důvodům žádosti uvedl, že v Gruzii byl dne 20. 6. 2019 spolu s dalšími 15 až 20 lidmi na dva týdny zadržen neznámými lidmi. Naložili je do autobusu a zavezli na neznámé místo. Nejednalo se o oficiální zadržení. Propustili ho koncem srpna 2019 s tím, že si má na sebe a svou rodinu dávat pozor a nikomu nic o zadržení neříkat. Důvod zadržení nezná, domnívá se, že to mohlo být kvůli jeho účasti na jedné demonstraci, která byla rozeznána slzným plynem. Na policii se neobrátil, neboť naopak když ho venku uviděla policejní hlídka, zastavila ho a ptala se ho, zda nemá v úmyslu jít na další demonstraci. Nebyl v Gruzii trestně stíhán ani oficiálně uvězněn. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má problémy se srdcem a šlachami na noze, je zaléčen, pomoc v tomto směru nepotřebuje. V případě návratu se obává, že by mohl být na ulici zastavován policejní hlídkou a dotazován stejně jako „předtím“. Nepředložil žádné doklady ani dokumenty či materiály ke svému tvrzení.

12. Součástí správního spisu je informace opatřená žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii - Informace MV ČR, OAMP - Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu - duben 2019, ze dne 30. 4. 2019. Žalobci byla dne 6. 12. 2019 dána možnost dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Uvedené možnosti žalobce využil s tím, že se s podklady seznámit nechce, jejich doplnění nenavrhl.
13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
14. Podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
15. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
16. Podle § 2 bodu 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Česká republika považuje Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
17. Krajský soud po provedeném přezkumu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při posouzení této věci se ztotožnil se skutkovým i právním hodnocením provedeným žalovaným v napadeném rozhodnutí. Soud konstatuje, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obsah žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu vyhodnotil ve spojení s informací MV ČR OAMP- Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z dubna 2019, která po definičním vymezení kritérií pro hodnocení bezpečné země původu

[§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a čl. 37 Směrnice Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepřacované znění)] provedla hodnocení se závěrem, že v Gruzii obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a její občané ji neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Gruzie ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Informace dále popisuje vnitropolitickou situaci v Gruzii, provedení řady reforem v oblasti politických a občanských práv. Současně připouští, že některá ze základních ústavních práv a svobod nejsou úřady dostatečně a rovnoměrně zaručena (např. porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám), uvádí možnosti využití ochrany práv i prostřednictvím ombudsmana či pomoci nevládních organizací v případě porušení práv jednotlivců (podrobněji viz strana 2 a 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí). S uvedenou informací se žalobce blíže seznámit nechtěl, sám nenavrhл doplnění dokazování ani neuvedl ke své žádosti žádné další relevantní skutečnosti.

18. Krajský soud konstatuje, že žalovaný byl v dané věci pro závěr o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné povinen dle § 16 odst. 2 zákona o azylu prokázat, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že vyhláška č. 328/2015 Sb. uvedenou zemi výslovně zmiňuje ve výčtu bezpečných zemí původu (§ 2 bod 7 s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie), nemusel žalovaný zkoumat naplnění jednotlivých znaků bezpečné země původu dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl bez dalšího přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Gruzie. Nad rámec uvedeného je součástí správního spisu Informace MV ČR OAMP z dubna 2019 – Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, ze dne 30. 4. 2019, která shrnuje, že Gruzie naplňuje znaky bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalovaný ve svém rozhodnutí rovněž náležitě zohlednil žalobcovu výpověď (viz strana 3 napadeného rozhodnutí). Splnil tak svou povinnost řádného zjištění skutkového stavu. Žalobce není osobou, jež by pocházela ze států, které za bezpečné země původu ani bezpečné třetí země považovat nelze, a u nichž by bylo třeba posuzovat i další podmínky pro posouzení předmětné žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany. Pro úplnost krajský soud uvádí, že žádné ze žalobcových tvrzení ve správním řízení ani v žalobě neměřilo k tomu, že by snad jeho azylový příběh souvisel s oblastí Abcházie a Jižní Osetie, které nejsou podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. považovány za bezpečnou zemi původu (žalobce naposledy žil ve městě X, které se nachází ve střední Gruzii).
19. Krajský soud zdůrazňuje, že charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochranu v případě bezpečných zemí původu je (oproti jiným obdobným azylovým řízením) přenesení důkazního břemene na žadatele. Dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů se u bezpečných zemí presumuje, a proto hlavní odpovědnost za prokázání opaku spočívá právě na žadateli. Je povinností žadatele, aby azylově relevantní skutečnosti nejen tvrdil, ale zejména i doložil a k tomu nestačí pouhá výpověď žadatele. Žalobce k vyvrácení právní domněnky Gruzie jako bezpečné země původu nenabídl žádné důkazy (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Krajský soud shrnuje, že žalobce ve správním řízení neprokázal, že Gruzii nelze v jeho případě považovat za bezpečnou zemi původu, proto

žalovaný nepochybil, když jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu.

20. Za nedůvodnou považuje krajský soud i žalobní námitku, že žalovaný nevycházel z aktuálních a relevantních podkladů. Nad rámec výše uvedeného soud konstatuje, že Informace MV ČR OAMP z 30. 4. 2019 potvrzuje, že Gruzie splňuje znaky bezpečné země původu [§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, § 2 bod 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb.], uvedená informace se opírá o zjištění pocházející z více oficiálních mezinárodních zdrojů. Soud zdůrazňuje, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se neposuzuje, zda žadatel by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu (srovnej § 16 odst. 3 zákona o azylu).
21. Důvodnou neshledal ani žalobní námitku, že vydání seznamu bezpečných zemí původu bylo provedenou toliko vyhláškou ministerstva vnitra, tedy podzákonnou právní normou, což je v rozporu s ústavním pořádkem ČR, konkrétně čl. 4 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud ve shodě se žalovaným uvádí (neb by jinými slovy říkal totéž), že ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu vymezuje základní kritéria pro posuzování země jako bezpečné země původu. Ustanovení § 86 odst. 4 zákona o azylu obsahuje výslovné zmocnění pro ministerstvo vnitra, které vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Na tomto seznamu uvedené země tedy splňují kritéria stanovená v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Bylo na žalobci, aby tuto právní domněnku vyvrátil, což se nestalo.
22. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), podklady pro vydání rozhodnutí soud považuje vzhledem k žalobcem tvrzeným skutečnostem a právnímu posouzení jeho žádosti za dostatečné a přiměřeně aktuální (§ 50 správního řádu), rozhodnutí je srozumitelné a řádně odůvodněné (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. března 2021

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně